

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 6.
(OR. en, lv, pl, sk)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0218(COD)

13188/23
ADD 1 REV 3

CODEC 1631
ENER 502
CLIMA 409
CONSUM 322
TRANS 363
AGRI 525
IND 481
ENV 1009
COMPET 896

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Tervezet – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE az (EU) 2018/2001 irányelvnek, az (EU) 2018/1999 rendeletnek és a 98/70/EK irányelvnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (első olvasat) – A jogalkotási aktus elfogadása = Nyilatkozatok

Belgium nyilatkozata

Belgium tudatában van annak, hogy fel kell gyorsítani az energetikai átalakulást és ki kell vezetni a fosszilis tüzelőanyagokat a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérésére irányuló erőfeszítéseink során. Belgium támogatni fogja az elfogadást, de aggodalmának kíván hangot adni a harmadik megújulóenergia-irányelvben foglalt, a megújuló energiára vonatkozó megnövelt célértékek jelentette kihívásokkal kapcsolatban. A súlyos demográfiai és földrajzi korlátok, valamint az energiaigényes iparágak nagy klasztereinek jelenléte következtében az (EU) 2018/1999 rendelet II. mellékletében szereplő képlet szerinti várható nemzeti hozzájárulások rendkívül nehezen teljesíthetők és nem tűnnek megvalósíthatónak,

különösen egy mindössze 7 éves időkereten belül. Ugyanez vonatkozik a kötelező ágazati részcéltértékekre (nevezetesen az ipari, közlekedési, valamint a fűtési és hűtési ágazatban használt, nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokra vonatkozó részcéltértékekre), amelyek láthatólag nincsenek összhangban éghajlat-politikai céltértékeink költséghatékony elérésével. Ezen kihívások ellenére Belgium a jövőben is konstruktívan hozzá fog járulni az uniós cél eléréséhez.

Írország nyilatkozata

Írország üdvözli a megújulóenergia-irányelv szövegének naprakésszé tételére vonatkozó megállapodást, és tudomásul veszi, hogy a megújuló energiára vonatkozó, 2030-ra teljesítendő céltértékek tekintetében ambiciózusnak kell lenni. Az ambiciózus céltértékek viszonylag rövid időn belüli eléréséhez az egész társadalomtól példátlan erőfeszítésre lesz szükség, és alapvető fontosságú, hogy mindenkit magunk mellett tudjunk ezen az úton.

Írország úgy véli, hogy kontraproduktív lesz a megújuló energiára vonatkozó céltértékek jelentős fokozása okozta valamennyi következménynek – például az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló (EU) 2018/1999 rendelet szerinti köztes céltértékek működésének – a figyelmen kívül hagyása.

A következmények figyelmen kívül hagyása azzal a veszéllyel jár, hogy aláássa a megújuló energia előmozdításához szükséges támogatást, miközben a közpénzeket elvonják a tagállamok energiarendszereibe történő szükséges beruházásoktól, annak ellenére, hogy már jelentős előrelépések és beruházások történtek, és még ennél is sokkal több kötelezettségvállalásra került sor.

A végleges szövegben szereplő, a megújuló energiára vonatkozó, 2030-ra elérendő céltérték túlmutat az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag részeként eredetileg javasoltakon. Előfordulhat, hogy a megújuló energiára vonatkozó megnövelt céltérték hatása és az esetleges nem kívánt következmények mindaddig nem válnak teljes mértékben nyilvánvalóvá, amíg a tagállamok el nem végezték nemzeti energia- és klímatervük tervezetének naprakésszé tételét.

Az irányítási rendelet a 2015. évi Párizsi Megállapodáshoz kapcsolódó globális értékelésre válaszul felülvizsgálatot ír elő. Írország úgy véli, hogy az irányítási rendelet ilyen felülvizsgálata megfelelő alkalom lenne a köztes céltértékek működésének és a tagállamok rendelkezésére álló megfelelési mechanizmusoknak a felülvizsgálatára is. E felülvizsgálat során figyelembe lehetne venni a naprakésszé tett nemzeti energia- és klímaterveknek a tagállamok által benyújtott tervezeteiben szereplő elemzéseket.

Lettország nyilatkozata

A Lett Köztársaság hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az energiabiztonság és -függetlenség megerősítése, az árstabilitás biztosítása, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése és az Európai Unió éghajlat-politikai célkitűzéseinek elérése érdekében fejlesszük a megújuló energiaforrásokat.

Lettország támogatja a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítását célzó irányelvjavaslatot, és különösen a javaslat kulcsfontosságú elemeivel – például az ágazati célértékekkel, a fűtési ágazattal és a bioenergiával – kapcsolatban elért megállapodást.

Lettország minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy minden szükséges intézkedést végrehajtsa a megújuló energiaforrások felhasználásának a közlekedési ágazatban való növelése érdekében, és törekedni fog a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia termelésének növelésére annak érdekében, hogy megteremtse a megújuló hidrogén előállításához szükséges kapacitásokat Lettországban. Lettország azonban úgy véli, hogy a megújuló energiaforrásokra, például a hidrogén közlekedésben való felhasználására vonatkozó, a 25. cikkben megfogalmazott célkitűzésekről és kötelezettségekről szóló megállapodás – figyelembe véve Lettország nemzeti helyzetét – meghaladja Lettország kapacitását a végrehajtást és a megvalósítást illetően.

Lettország fontosnak tartja, hogy a megújuló energia előmozdítását szolgáló intézkedésekre vonatkozó követelmények meghatározásakor figyelembe vegyék az adott ország gazdasági és társadalmi körülményeit, nemzeti energiamérlegét és kiindulási feltételeit.

Lengyelország nyilatkozata

Lengyelország az egyik leggyorsabban növekvő megújulóenergia-piac Európában.

Az elmúlt években a kormányzati támogatásnak és a polgárok szerepvállalásának köszönhetően exponenciálisan nőtt a megújulóenergia-kapacitásunk, különösen a napenergia-ágazatban. A tiszta energiák fejlesztésének fokozása érdekében stabil jogi keretet és megfelelő támogatási rendszereket hoztunk létre. Az engedélyezési eljárások egyszerűsítése és felgyorsítása a javaslat üdvözlendő elemei közé tartozik, de nem elegendő a javaslat célkitűzései megvalósításának garantálásához. A megújuló energiaforrásoknak a módosított megújulóenergia-irányelvben (RED) javasolt léptékben való gyors bevezetése, valamint az időjárásfüggő energiaforrások részarányának az energiatermelésben történő növekedése veszélyezteti mind a villamosenergia-átviteli hálózat stabilitását, mind az általános energiabiztonságot. Lengyelország folyamatosan hangsúlyozta, hogy az energetikai átalakulást olyan ütemben kell végrehajtani, amely megvalósítható az energiarendszer, elérhető a társadalom és kedvező az európai ipar számára. A célértékeknek reálisnak kell lenniük, és rugalmasságot kell biztosítaniuk a tagállamok számára a megvalósításukhoz szükséges megfelelő eszközök megvásárlásában.

Továbbá, tekintettel a rendeletervezetnek a tagállamok energiamixére gyakorolt hatására és az ebből eredő negatív társadalmi következményekre, Lengyelország véleménye szerint a javasolt jogi aktus jogalapjának az EUMSZ 192. cikke (2) bekezdése c) pontjának kellene lennie.

Lengyelország ezért nem tudja támogatni a megújuló energiaforrásokból előállított energiáról szóló módosító irányelvre vonatkozó javaslatot.

Lengyelország fenntartja negatív álláspontját a teljes „Irány az 55%!” intézkedéscsomaggal kapcsolatban is, amely irreális célokat és ambíciókat tűz ki, és jelentősen befolyásolja a tagállamok energiamixét. Lengyelország álláspontja szerint a csomag nagy részét nem megfelelő jogalapra hivatkozva valósítják meg, ami veszélyes precedenst teremt.

Románia nyilatkozata

Románia szilárdan halad a dekarbonizációs pályán, továbbá elkötelezett a nulla nettó kibocsátásra vonatkozó uniós célkitűzések elérése mellett.

A RED III irányelv jelentős mérföldkönek számít az „Irány az 55%!” intézkedéscsomagban, és arra volt hivatott, hogy lehetővé tegye a jelentős ÜHG-kibocsátáscsökkentés eléréséhez szükséges beruházások elősegítését valamennyi ágazatban, ezáltal egyszerűsítve a tagállamoknak az éghajlat-politikai célkitűzések elérésére irányuló erőfeszítéseit.

Amint azonban Románia a tárgyalások során jelezte, mind a megújuló energiaforrásokra vonatkozó globális uniós célértékeknek, mind a megújuló energiaforrásokra és a hidrogénfejlesztésre vonatkozó ágazati célértékeknek a nemzeti sajátosságokon és potenciálon kellene alapulniuk annak érdekében, hogy hatékonyak lehessenek. A végleges szövegben foglalt ambíciószint – figyelembe véve Románia reális előrejelzéseit – magas és nehezen érhető el, valamint meghaladja az e javaslatról folytatott tárgyalások során Románia által támogatott, megvalósítható célértékeket. Románia aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a magasabb ambíciószint visszatartó hatással járhat, továbbá magasabb költségeket eredményezhet egyes olyan ágazatok számára, amelyeknek nincs lehetőségük arra, hogy a 2030-as időkereten belül megvalósítsák a fenntartható energetikai átmenetet, ami a versenyképtelenné válás kockázatával jár.

Románia továbbá úgy véli, hogy a II. mellékletben meghatározott képlet – bár nem kötelező erejű – nem megfelelően kidolgozott ahhoz, hogy figyelembe vegye a nemzeti sajátosságokat és a különböző energiamixeket. Ismételten hangsúlyozni kívánjuk, hogy az EUMSZ 194. cikkével összhangban minden tagállamnak joga van az energiaforrások kiaknázására vonatkozó feltételek meghatározásához, továbbá a különböző energiaforrások közötti választáshoz és energiaellátása általános szerkezetének megállapításához.

Románia határozottan támogatja a technológiasemlegesség elvét, valamint a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó technológiák egymást kiegészítő jellegét. Bár a végleges szövegben tükröződik annak lehetősége, hogy – a technológiák közötti verseny elkerülése érdekében – a megújuló hidrogén más típusai is használatra kerüljenek, úgy véljük, hogy a 22b. cikkben foglalt feltételek nem adnak teljes körű megoldást a tárgyalások során tett következő felvetésünkre: egyenlő versenyfeltételek és egyenlő ösztönzők biztosítása minden olyan alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrás számára, amely képes hozzájárulni a dekarbonizációhoz.

A Szlovák Köztársaság nyilatkozata

Szlovákia úgy véli, hogy az EU 2030-ra kitűzött, a megújuló energiaforrásokra vonatkozó általános célkitűzése nagyon ambiciózus és igen nehezen megvalósítható. Ami a nemzeti energiamixet és annak fejlesztését illeti, a Szlovák Köztársaság nem lát valós lehetőséget arra, hogy ezen a területen jelentősen növelje ambícióit, és hangsúlyozza, hogy a megújuló energiaforrásokra vonatkozó célértékekhez való bármely olyan további hozzájárulás, amelyet az (EU) 2018/1999 rendelet II. mellékletében meghatározott, nem kötelező erejű képlet alapján számítanak ki, nem feltétlenül veszi figyelembe az összes releváns, nemzeti szintű tényezőt, és ezért nem feltétlenül tükrözi a megújuló energiaforrások fejlesztésének az országban fennálló valós lehetőségeit.

Bár úgy véljük, hogy a közlekedésre és a fűtésre vonatkozó ambiciózus célértékeket nehéz elérni, és fennáll a veszélye annak, hogy azok nem valósulnak meg, a Szlovák Köztársaság törekedni fog a célértékek elérésére azáltal, hogy integrált nemzeti energia- és klímatervében célértékeket és intézkedéseket határoz meg.

Fenntartásunk van a hidrogén alacsony szén-dioxid-kibocsátású forrásokból történő előállításának támogatásával kapcsolatban is, amely Szlovákia számára kulcsfontosságú kérdés, és amellyel az irányelv nem foglalkozik kielégítően.

A Bizottság nyilatkozata a 22a. és 22b. cikkről

A megújulóenergia-irányelv 22a. cikke a 22b. cikkel együtt ösztönözni fogja az iparban alapanyagként felhasznált fosszilis tüzelőanyagok szükséges helyettesítését, valamint a nehezen villamosítható ipari folyamatok üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentését.

Tekintettel a cél újszerűségére és a hidrogénpiaci átállás korai szakaszára, a Bizottság elismeri, hogy a cél eléréséhez a tagállamok részéről jelentős erőfeszítésekre, az állami és a magánszféra részéről pedig nagyobb beruházásokra lesz szükség legalább 2030-ig.

A Bizottság elismeri, hogy a 22a. cikk (1) bekezdésének ötödik albekezdésében meghatározott cél elérése – a 22b. cikkel összefüggésben is – bizonyos esetekben magas alkalmazkodási költségekkel jár azon üzemek esetében, amelyeknél az eljárásaik utólagos átalakítása szükséges. Ez a helyzet egyes ammóniagyártó üzemek esetében, amelyek a gőzzel végzett metánreformálással előállított hidrogén felhasználásának helyettesítése érdekében jelentős beruházásokat igényelnek a gyártási folyamatba. Ezért a 22a. cikk (1) bekezdésének ötödik albekezdése és a 22b. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti értékelésében a Bizottság – eseti alapon és kellően indokolt esetben – nem veszi figyelembe ezeket a meglévő létesítményeket, miközben mérlegeli, hogy azokat teljes mértékben amortizálták-e, és hogy mikor hozták meg az utólagos átalakításra vonatkozó végleges beruházási határozatot.

A Bizottság általánosságban elismeri, hogy az irányelvben meghatározott célok, különösen a megújuló energiára vonatkozó általános célkitűzés, valamint a közlekedés és az ipar tekintetében kitűzött célok jelentős tagállami erőfeszítéseket, valamint az állami és magánszereplők, illetve adott esetben a nemzeti költségvetések jelentős beruházásait igénylik. A Bizottság elismeri, hogy támogatni kell a tagállamokat e célkitűzések végrehajtásában.

A Bizottság elismeri, hogy a megújuló energia mellett más nem fosszilis energiaforrások is hozzájárulnak a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez azokban a tagállamokban, amelyek ezen energiaforrások használata mellett döntenek.

A Bizottság azt is elismeri, hogy a megújuló energiaforrásokra vonatkozó célértékeknek együtt kell járniuk a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésére irányuló, az egyéb nem fosszilis energiaforrásokon alapuló kiegészítő dekarbonizációs erőfeszítésekkel, figyelembe véve sajátos nemzeti körülményeiket és energiaellátásuk szerkezetét. E célkitűzés elérése érdekében a Bizottság úgy véli, hogy a megújuló energiának a megnövelt kötelező átfogó uniós célkitűzés keretében történő alkalmazását be kell építeni a kiegészítő dekarbonizációs erőfeszítésekbe, amelyek magukban foglalják a fosszilis üzemanyagtól eltérő azon energiaforrások fejlesztését is, amelyek használatának előmozdítása mellett a tagállamok dönthetnek.